

Goerwells Juridiska Byrå
Enda svenska utrednings- och skriv-
byrå i Canada.
ARBETSGRÄNSAR
KONTOFÖRSTÄMMELSER
INKASSERINGAR
För pålitliga juridiska råd och öfver-
vakning
S. W. Goerwell,
356 Main, st. Winnipeg, Man.
Kontorst. 22 959. Bostadst. 53 748.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE LARGEST AND HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

ARG. (YEAR), 57.

(Lösnummer 10 Cts.)

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, WINNIPEG, MANITOBA,

TORS DAGEN DEN 14 MARS 1929. (Lösnumm

Dahl Steamship Agency

Äldsta skandinaviska ångfartygsagentur i
Canada. Ömbud för
SVENSKA AMERIKALINJEN
NORRKA AMERIKALINJEN
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
För snabbaste expedition besök eller
tillskriv
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 017.
Logan Avenue, Winnipeg, Man.

Sveriges emigrationsproblem.

Utländstjänst uppställes som mönster.

Sakkunnige samlade till diskussion i Stockholm.

Den stora överläggningen om ett av våra emigrationsproblem, till vilken kallade utgått från socialminister, har ägt rum i riksdagshuset. De inbjudna samlades i särskilda utskottets lokaler. De voro, som redan förut berättats, över 40, och det var så pass begränsat utrymme i sammanträdeslokalen att, som en spjöver uttryckte sig, redan det förhållandet visade att vi verkligen ha att dröas med ett emigrationsproblem. Resultatet av den diskussion som ägde rum, blev — som statsrådet Lubeck framhöll i sin sammanfattning av dess resultat — att man allmänt anser att vi böra åstadkomma en upplysningsverksamhet rörande de platser, dit svenskar önska emigrera. Denna informationsverksamhet bör göras så opartisk och vederhäftig som möjligt. Den bör organiseras så, att den arbetar under enkla och smidiga former utan att staten engageras i högre grad än som är nödvändigt med hänsyn till den övriga statliga upplysningsverksamheten och utlandsrepresentationen. Samverkan bör ske mellan de organisationer, som redan nu arbeta på detta område — utrikesdepartementet, socialstyrelsen, Utländstjänsten, Exportföreningen och Riksförbundet för svenskhets bevarande i utlandet. Verksamheten måste ordnas så att den inte får karaktär av propaganda utan blir en rent objektiv upplysningsverksamhet. Denna kan lika väl komma att verka avrådande som tillstyrkande, även om inga direkta råd givas.

Då sammankomsten endast hade karaktär av en fri överläggning tillstade icke någon kommitté för bearbetning av det material, som diskussionen frambragde men statsrådet Lubeck förklarade sig främdeles önska ytterligare samråda med några av deltagarna i överläggningen.

Sammankomsten öppnades kl. 3 på eftermiddagen. De närvarande, bland vilka märktes statsministern Lindman samt statsråden Beskow och Johansson, hälsades välkomna av socialministern. Därefter lämnades ordet åt generaldirektör H. u. s. s., som redogjorde för socialstyrelsens utredning i den föreliggande frågan och synpunkter på densamma.

Upplysningsproblemet kan förbättras på olika sätt. Han framhöll, att staten under alla förhållanden har behov av att äga ingående kännedom om emigrationsfrågan, men det är icke detta behov, som är det förhållande, utan de enskilda medborgarnas behov av upplysning. Individerna fattar ofta sitt beslut att söka sig utkomst i främmande land utan att ha gjort klart för sig, vad som möter honom därute. Staten

har intresse av att medverka till att risken av företaget minskas för honom. Detta kan ske genom upplysningsverksamhet av två slag, en allmän och en individuell. För den allmänna upplysningsverksamheten sörjer i främsta rummet pressen som hos en stor del av sin läsekrets möter ett latent intresse för hithörande ämnen. Tal. erinrade om de besök

Forta. å sid. 2.

Segerrika svenskar i Kenora.

Den 9 mars hade en större skid-tävling anordnats i Kenora Ströck, som mätte 15 engelska mil, gick genom en vansk svår terräng, och löpnaren försäkrades betydligt genom de mjuka snön. Loppet vanns av A. Renslund, som åkte ströckan på en tid av 1.26.22. På andra plats inkom Oscar Ericson, Scandinavian Athletic Association, Winnipeg, som åkte ströckan på tiden 1.26.37. Tre blev N. Franklin, Kenora skidklubb på tiden 1.28.37.

Oscar Ericson, som för endast tre veckor sedan ankom till Canada, har icke förut deltagit i något skidlopp. Annars är han en välkänd man i svenska idrottskretsar och deltog 1924, 25, 26 och 28 i det bekanta Vasaloppet, från Sälen till Mora, en sträcka på 93 km. Vasaloppet sammanligger ett 150-tal startande. Ericson har nått sista placering i detta lopp och 1928 lyckades han på fjärde plats med en tid av 51.37 min. Han kommer bäst till sin rätt på de längre distanserna. Hans bästa resultat å tre svenska mil är 1 t. 52 min. Ensvärdare förklaring nedskatte Ericsons kondition i Kenoräloppningen var för han i annat fall säkerligen nått en bättre tid. Resultatet kan, i betraktande till omständigheterna, anses gott.

Nytt hastighetsrekord.

Major H. O. D. Seagrave, brittisk sportsman och racer förare satte i dag ett nytt hastighetsrekord för automobil vid Daytona Beach, Fla. Major Seagrave nådde en fart av 231.36346 mil i timmen.

Svensk seger i Holmenkollen.

Svensken Utterström segrade i 50 Dalmasen Hedlund blev trea.

Det åttonde vasaloppet vanns i söndags av Persson från Arjeplog. Föret var klibbigt och stark vind rådde. Prins Gustaf Adolf funderade som startar.

Tvättbud, tiggare och prins.

Prins Alexander av Hohenlohe-Oehringen har som i korthet meddelats, avlidit i fullkomligt utblottat tillstånd.

Prinsen föddes 1871 i staden Lindau vid Bodensjön som son till prins Felix av Hohenlohe-Oehringen och en prinsessa av Hannover. Redan tidigt blev han känd som familjens svarta får och utstöttes snart ur sitt stånd. År 1895 erhöi han genom värmbergske diplom titeln friherre von Gabelstein. Han förde sedan ett vilt äventyrligt och sjönk allt djupare och djupare. Vid upprepade tillfällen har han varit i kollision med rättvisan. År 1923 efterträdde prinsens av polisen i Wien, när han påstas ha bedragit en pensionerad ämbetsman på hans förmögenhet. Han häktades i staden Linz. Domstolen frikände honom dock, då han kunde bevisa, att han bemödat sig om att betala sin skulder. Efter frikännandet blev prinsens utvisad ur landet.

Snart lät han åter tala om sig. Han trädde i förbindelse med dottern till en rumänsk bankir, som önskade ingå giftermål med en fransk aristokrat. Detta stötte dock på svårigheter på grund av

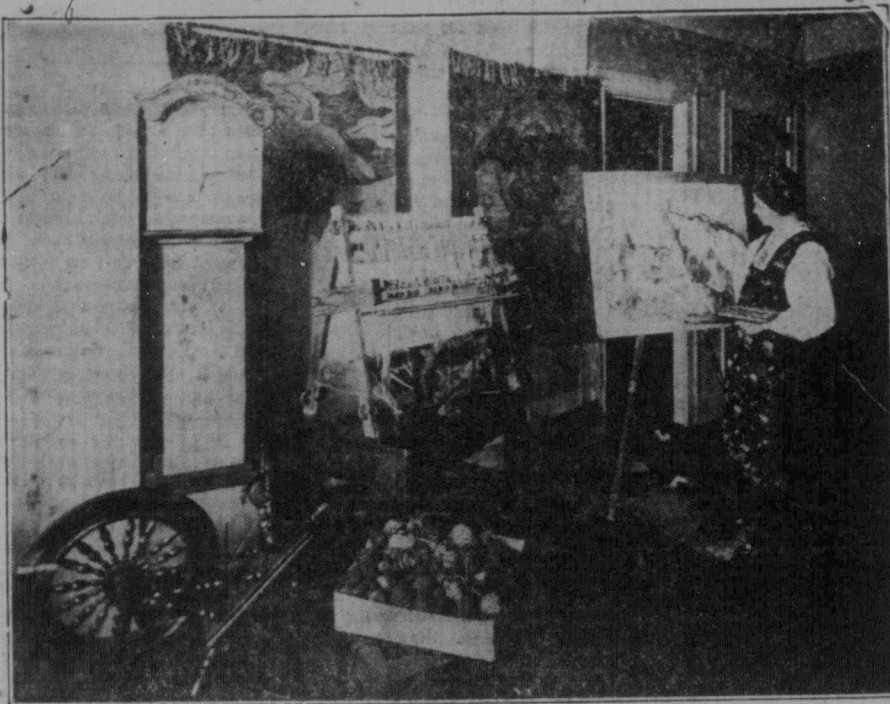
hennes borgerliga härkomst. Prins Alexander eller rättare sagt friherre v. Gabelstein var villig att mot kontant ersättning gifte sig med henne och därefter begära skilsmässa. Affären gick dock om intet, när det kom i dagen att prinsens redan var gift. I mars 1925 ertappades han vid en polisskiz i Budapest. Prinsen befann sig då i ett eländigt tillstånd. Han hade under tiden blivit skild från sin fru men icke erhållit det utlovade apanaget.

Slutligen fann han en tillflykt hos en tvätterska, som gav honom kost och logi mot det att han bar ut tvätten åt henne. Återkommen till Tyskland blev han häktad i Frankfurt am Main, där han gick och tiggde. När han legitimerades sig som prins av Hohenlohe-Oehringen, blev han dock lösläppt. För omkring fem månader sedan anlände prinsens totalt utblottad till Berlin, där innehavaren av en ölkrog i Bulowstrasse tog hand om honom. När han häromdagen fick reda på att hans värd sålt sin lokal och tänkte flytta från staden, fick han ett epileptiskt anfall. På staden Berlins bekostnad fördes han till en vårdanstalt men avled på vägen dit.

Folkfesten i Regina den 20-23.

En intressant och färgrik utställning.

18 nationer representerade.

Från alla hörn av provinsen Saskatchewan och de andra prairieprovinserna inlöpa dagligen massor av förfrågningar om upplysningar beträffande den stora västcanadensiska folkfesten, som kommer att avhållas i Regina den 20-23 mars i år. Överallt arbetar hemslojderna, i stad och på land, och det är att vänta att en samling av sådant värde och skönhet, som aldrig tillförene visats i Canada kommer att utställas i hotellet Saskatchewan. Körer och kvartetter bedriva energiska övningar med folksånger och gamla visor från förfädernas tid. Den yngre i Canada födder och uppväxta generationen börjar få ett större intresse för den musik och den historia och kultur, de ansett för "oldfashioned". Gamla danser och folklekar, som i "gammel-länderna" voro A och O, undervisas av äldre män och kvinnor och mängden av vävstol, kardsländor och spinnrock ha letats fram från gammal gömställen på vindar och i vishusbodar. Butikerna i Regina ha kännning av den annalkande festen och man rapporterar att det nästan är omöjligt att fylla den stora efterfrågan på kulörta satiner, sammet, tunn vit muslin och voile för att icke nämna alla de bjärta tyger, som behövas för tillverkningen av de brokiga folkdräkterna. Folk kommer att gå till denna fest skrudade på samma sätt som i de

glans komma deras dräkter, icke att stå de övriga nationernas av. Liksom i fjol kommer den svenska hemslojden säkert att tilldraga sig uppmärksamhet i den utsökta samlingen. Och vilja vi svenskar åstadkomma något så kunna vi. Det är allas vår plikt, att ge vårt stöd och bidrag icke allenast genom att fara till Regina för att närvara vid festen utan också att plocka fram våra vackra bonader, broderier, vävnader och andra hemslojdsalster, sända in dem till utställningen och på så sätt visa vad vi medfört av gammal svensk kultur till vårt nya hemland. Och lite till mans kunna vi nog åstadkomma något i den vägen. Det gör det samma vad det är om blott det äger något av den fläkt, som vilade över arbetena från en svunnen kulturperiod. Det är oss en hederssak att visa att vi icke glömt den gamla konsten, trots tidens rastlösa flykt och smakens många omvandlingar.

Svenska folksånger och svenska folkdanser upptaga också en del av festprogrammet och när vi även i år representeras av en liten regn segervan trupp, kunna vi lugnt se sängartävlan an. Såsom vi tidigare meddelat komma svenskar-na att representeras av fru Annie Rydberg, fröken Hildur Freed och herrarna Axel Carlson och Knut Bengtson.

RUNT LAND OCH RIKEN

David Buick död.

David Buick, grundaren av den stora Buick-automobilfirman som nu är en avdelning den stora koncernen General Motors, har i dagarna avlidit i krafta på Harper Hospital, Detroit, Michigan. Han var vid sin död 74 år gammal och känd som en av pionjärerna inom automobil industrien. 1901 var David Buick en rik man och höll just på med att försöka förverkliga sin stora dröm: en vagn som gick av sig själv. Experimenten togo emellertid både tid och pengar i utspråk och när han äntligen fått sin första vagn färdig var han svårt sjuk. Genom att demonstrera sin uppfinning för chefen för Flint Wagon Works lyckades han emellertid få sin automobilkonstruktion exploaterad. Han blev emellertid icke hederligt behandlad av sina kompanjoner och såg sig snart nödd att sälja sin andel i företaget, som redan från sin start gjort språk och när han äntligen fått sin första vagn färdig var han svårt sjuk. Under sina sista år drog han sig fram såsom lärare i en teknisk skola och avled slutligen i fattigdom

Prinsen av Wales regent.

Man överväger för närvarande frågan om att tillsätta prinsen av Wales som regent över England under kung Georges konvalescenttid. Fastän kungens hälsa betydligt förbättrats på sist sist tiden anses det dock inom läkarkretsar att han icke kan ha krafter att övertaga regeringen själv ännu på länge. Frågan kommer att hänskjutas till parlamentets avgörande.

Tio personer dödade vid ångpanne-explosion.

Tio arbetare och bland dem en engelsk ingenjör, Andrew Wagner blev häromdagen dödade vid en större ångpanneexplosion i Bucharest, Rumänien.

Marsalk Foch bättre. Marsalk Fochs hälsotillstånd har betydligt förbättrats och häromdagen tillfäls han att vistas upp sittande i en stol i tio minuter. Temperaturen var på morgonen 98.9 och pulsen 86.

Upprorstrupperna bortdrivna.

General Jesus Aguirre, revolutionaristisk ledare av upproret i Mexico har måst lämna Vera Cruz, sedan hans trupper blivit omringade på alla håll av regeringens arméer. General Aguirre följdes av de federala och general Calles, befinner sig för närvarande på marsch norrut.

Trotsky överflyttad till konsulat-hotell.

Leon Trotsky, den landsflyktige sovjetledaren har blivit överflyttad från ryska konsulatet i Konstantinopel till ett konsulat i Pera. Hans hustru och son åtfölja honom. Han sägs åtnjuta större frihet än någon annan främling i Turkiet, men har måst förbinda sig att icke anordna några demonstrationer. Samma bevakning åtföljer honom, som voro med honom under hans vistelse på konsulatet. Skulle det bereda några svårigheter att isolera honom på hotellet kommer han att omedelbart avlämnas från Turkiet.

Seven Sisters

Parlamentskontroll över naturtillgångarnas utnyttjande.

Kungl. kommissionen till California.

Bland de övriga sensationella saker som av kungliga undersökningskommissionen bragts i dagen i samband med Seven Sisters affären och anklagelserna för korruption, som riktats mot Bracken-regeringen märkes också, att arbetarpartiets ledare, mr. John Queen, är inblandad i affären. Han skall ha köpt aktier i kompaniet före den tid då underhand-

Svenska varor hava marknad i Canada.

Förbindelserna utvecklas i gynnsam riktning.

Sveriges handelsattaché i Canada B. R. Renborg vistas f. n. på besök i Hemlandet. I en intervju i G. H. T. i Göteborg berättar han en del om förhållandena i Canada. Landet befinner sig, säger Renborg, f. n. i en gyllig samma läge som Förenta Staterna för 50 år sedan. Det är ju bl. a. ett land med oerhöjda naturtillgångar, vilka ännu ej på långt när utnyttjas.

Utvecklingen av Sveriges affärsförbindelser med Canada gå i glädjande riktning, anser R. Sveriges import är ju begränsad till i huvudsak spannmål, färsk frukt och konserver. Och så. Å sista tiden silverråvar. Den svenska exporten till Canada är rätt omfattande. Den största artikeln är nog kullager. Vidare stål, mest ihålligt borrstål, samt hardware, d. v. s. yxor, slagor, sägar, stångjärn, stänger etc. Svensk elektrisk material, maskiner etc., har ett gott namn därute.

Angående arbetsmöjligheterna i Canada anser R. att det nog finns möjligheter för den som vill arbeta — och arbeta hårt. Svenska arbetare kunna alltid räkna med arbete, ty de kunna användas både i jordbruket och skogarna. Inom industrierna och på kontoren är det omöjligt för emigranterna att finna sin utkomst. Där är fullt. Och likaså på ingenjörsbanan. Överhuvudtaget råder i Canada överproduktion på universitetsbildad ungdom.

Sigvard för ung för Greta.

I Berlin har man fått tag i en nyhet av sensationellt slag. Därifrån meddelades nämligen i söndags att prins Sigvard, svenske kronprinsens son, har fått order från högsta ort att han måste sluta upp med att uppvakta Greta Garbo.

Ett gammalt problem.

Sjösjukan har alltid varit ett aktuellt problem. De, som stamma från "gammellandet" och ha "krossat" Atlanten kanske mer än en gång ha säkert större eller mindre erfarenhet av vad det vill säga att vara sjösjuk. Härnådan följer ett kort referat härtat ur Nautisk Tidsskrift om anledningen till den obehagliga sjukan.

En intressant samling uttalanden om de tänkbara anledningarna till sjösjukan har stått att läsa i det senaste numret av British Medical Journal, varav man finner, att detta obehagliga tillstånd fortfarande hör till de många, vilkas orsaker icke äro fullt klarlagda. Sjösjukan i dess värsta form kan bli ödesdig, och ganska många ha dött i den. Ett bekämnt exempel, som vi erinra oss, skriver den citerade tidningen, var att hustrun och barn till befälhavaren på den amerikanska fregattskutan skonaren Edward Swell båda dogo på samma dag efter fjorton dagars storm i North Pacific på väg till Japan. Det är märkvärdigt att erfarna sjömän och andra, som varit till sjöss många år på alla slags fartyg, ändå kunna falla offer för sjösjukan. Det påstås och

lingarna mellan W. E. och regeringen pågingo. I likhet med de båda regeringsledamöterna, som försatts i liknande situation av anklagelse, begärde mr. Queen sin resignation från sin ledarpost. Denna ansökan blev emellertid avslagen av partiet, som ansåg sig ha bättre fördel av att behålla Queen i ledarställning, då han alltid dokumenterat sig såsom en ivrig förkämpe för "public ownership". Det angavs emellertid tydligt från flera håll inom partiet att han icke hade handlat i överensstämmelse med partiets principer.

Mr. Queen försvarades sig med att säga, att han visserligen icke hade handlat fullständigt korrekt i saken, allidenstund han satt som parlamentsledamot. Han hade likafullt icke gjort sig skyldig till något, han behöved skämmas för. Såsom vi kanske erinra oss från föregående nummer hade kommissionen ansett sig nödsakad att inhämta vittnesmål från W. E. förre president, mr. Limont, som vägrat att lämna California. För den skull beslöt att nedskända någon eller några av kommissionens medlemmar till mr. Limont nuvarande vistelse ort. Utgången av denna expedition är emellertid ännu icke klarlagd.

Frågan, som uti genom samtliga provinser väckt stort uppeende blev nu upptagen av parlamentet i Ottawa och korrespondensen mellan mr. Bracken och den federala regeringen genomgicks. Det framgick av denna, att mr. Bracken anmodat Hon. Charles Stewart, ministern för de inre arbetena, att vidtaga åtgärder för att skydda de provinsiella rättigheterna, så att åtminstone en av "de sju systrarna" reserverades för Manitobas Provincial Hydro samt att den porvinsialla regeringen måtte tagas till råd vad beträffar framtida utbyggnad av Seven Sisters. Bracken uttalande i samma brev, att han förstod att Backus-Seaman kompaniet sökte rätt att utbygga fallen. Till svar på detta brev meddelade Hon. Stewart, att provinsen skulle erhålla alla tillfällen att framställa sina krav innan något kontrakt blev skrivet mellan Dominion-regeringen och privata intressenter, som sökte rätt att utbygga fallen för elektrisk kraft.

Premiärminister Bracken skrev i januari 1927 till Hon. Stewart och framställde krav på provins-regeringens rätt till Seven Sisters.

Forta. å sid. 4.